

протилежному випадку це може призвести до настання фінансової кризи та настання банкрутства підприємства.

В залежності від фінансового стану підприємства та інших чинників адміністрація підприємства може обрати різні підходи та схеми щодо управління дебіторською та кредиторською заборгованістю. На вибір оптимальних ефективних управлінських підходів перш за все впливає, яка із заборгованостей є більшою – дебіторська чи кредиторська. Слід зазначити, що домінування однієї заборгованості над іншою завжди призводить до неефективної роботи підприємства.

Якщо дебіторська заборгованість більша за кредиторську – це свідчить, що на підприємстві не проводять заходів, щодо повернення обігових коштів і для подальшої діяльності підприємства йому потрібно буде залучати кредити банків під високі відсотки. А це призводить до великих фінансових втрат підприємства.

Перевищення кредиторської заборгованості над дебіторською теж негативно впливає на діяльність підприємства. Відсутність вільних обігових коштів створює на підприємстві кризу не платежів. Внаслідок чого підприємства-контрагенти звертаються до суду і крім розміру боргу підприємство повинно компенсувати штрафні санкції згідно договору та оплатити судові витрати пов'язані з позовом.

Таким чином, для проведення аналізу дебіторської та кредиторської заборгованості потрібно виявити причини формування кожної заборгованості, з'ясувати зв'язки з кожним контрагентом, обрати оптимальні способи та методи проведення аналізу і т.і. Вважаємо, що лише за умови якісно проведеного аналізу дебіторської та кредиторської заборгованості підприємство зможе прийняти ефективні управлінські рішення щодо дебіторської та кредиторської заборгованості.

ВНУТРІШНІЙ АУДИТ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Вишневська І.М., гр. О-31

Науковий керівник – **Т.І. Герасимова**

*Подільський спеціальний навчально-реабілітаційний соціально-
економічний коледж*

Ринкові зміни в Економіці України провокують зміни в системі управління діяльністю підприємств. Це в свою чергу переміщає важіль

прийняття рішень та відповідальності за наслідки таких рішень на первину ланку управління – підприємство. І тоді одним з найбільш дієвих інструментів, що дозволяє виявити можливості підвищення ефективності бізнесу, а також, однією з конкурентних переваг підприємства може стати внутрішній аудит.

Внутрішній аудит – це поняття зовсім не нове, але в «моді» він став лише на початку ХХІ століття. Існує певний ряд чинників зростаючого інтересу до внутрішнього аудиту не тільки в Україні, але і у всьому світі. Такими чинниками є:

1. Внутрішній аудит – це один з не багатьох доступних на даний момент і в той же час недооцінених ресурсів, правильне використання якого може підвищити ефективність підприємства.

2. Інститут зовнішнього аудиту може давати серйозні збої, внаслідок якого терплять банкрутство навіть найбільші фірми та в свою чергу, може довести гучних корпоративних скандалів, як прокотилися в США і Західній Європі.

Наявність на підприємстві сильного корпоративного управління, невід’ємною ланкою якого є внутрішній аудит — це позитивний сигнал для потенційних інвесторів і кредиторів, що підвищує інвестиційну привабливість підприємства.

Сьогодні значення та роль внутрішнього аудиту стверджується шляхом включення питань перевірки з оцінки якості інформації, яка подається в управління для прийняття рішень, а також оцінки корисності застосування методики аналізу інформації на підприємстві. Внутрішній аудит якості управління на підприємстві є невід’ємною частиною системи управління якістю, а тому потребує більш детального дослідження.

Для результативності заходів проведення внутрішнього аудиту, відповідальний організатор внутрішнього аудиту зобов’язаний систематично працювати з нормативною базою про внутрішній аудит і представляти план заходів на схвалення вищому керівництву і Раді. Лише незалежний внутрішній аудит та об’єктивні аудитори, виконуючи поставлені перед ними завдання на належному професійному рівні дасть можливість забезпечити успішну реалізацію управлінського процесу.

Так, як «У процесі управління підприємством ухвалюються рішення не тільки щодо того, що потрібно зробити, щоб ефективно управляти (тобто за функціями управління), але і як слід впливати на об’єкт управління, за допомогою яких інструментів та методів (тобто щодо механізму управління), щоб підприємство працювало з максимальною віддачею вкладеного капіталу й задіяних ресурсів» [1, с. 134].

Крім того, внутрішній аудит необхідний для запобігання нераціональним витратам, втратам і розкраданням матеріальних та грошових ресурсів організації, своєчасного попередження і своєчасної розробки рекомендацій виходу із фінансових труднощів. Необхідність проведення внутрішнього аудиту на великих підприємствах з декількома напрямками видів діяльності диктується, складною розгалуженою структурою і значною кількістю територіально віддалених філій, дочірніх та підпорядкованих підприємств. Це пов'язано з ускладненням механізму управління підприємствами.

Потреба у проведенні внутрішнього аудиту в системі управління полягає в його результативності для підприємства, а саме: скороченні витрат підприємства на його організацію та проведення в порівнянні із зовнішнім аудитом; можливість використання послуг внутрішнього аудиту в будь-який момент часу; обізнаність фахівців внутрішнього аудиту з питань ситуації на підприємстві, стилю роботи і управління, політики та культури; можливість залучення до проведення контролю висококваліфікованих спеціалістів підрозділів підприємства; гарантії постійного дотримання вимог законодавства, стимулювання впровадження прогресивних нововведень тощо.

Інформаційні джерела:

1. Яркіна Н. М. Управління підприємством як економічна категорія (теоретичні аспекти) / Н. М. Яркіна // Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво. – 2014. – № 1 (76). – С. 130–136.

ПОДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В ФОРМАТІ XBRL НА ОСНОВІ ТАКСОНОМІЇ

Галац В.О., гр. ОП-2 маг

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Н.М. Жидовська**
Львівський національний аграрний університет

Існує багато форматів даних, кожен з яких пов'язаний з конкретним типом файлу. Наприклад, DOC або PDF для документів, MP3 для музики, ZIP для архівних файлів тощо. Для фінансової інформації використовуються формати XML, XBRL. XBRL (англ. eXtensible Business Reporting Language «розширювана мова ділової звітності») – відкритий стандарт обміну діловою інформацією, який широко використовується в світовій практиці.